

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Egy hóra 25 K Félévre 150 K
 Negyedévre 75 K Egész évre 300 K

EGYES PÉLDÁNY ÁRA: 1 KORONA

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik hétfő kivételével minden nap

Felélős főszerkesztő: Dr Komlössy Imre

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL

DEBRECEN, PIACZ-UTCZA 59. SZÁM

INTERURBAN TELEFON: 3-48. SZÁM

Mit kíván a magyar nemzet?

Ezt a kérdést teszi fel s erre ad feleletet helyettünk a párisi *Le Temps* legutóbbi száma. Azt mondja, hogy „Magyarország nem kíván egyebet, csak azt, hogy tegyék jóvá az elkövetett tévedéseket”. Ugy van. Tényleg nem kívánunk egyebet. Ha tévedésnek nevezik azt, hogy a természeti törvény, az emberi jog és a józan ész minden tiltakozása ellenére halálraítéltek egy nemzetet, levágták végtagjait és elmetsztek útereit, — akkor tényleg nem kívánunk egyebet, minthogy tegyék jóvá sűrűsen és azonnal, míg a szerencsétlen mütét komolyabb komplikációkat nem von maga után. De mi nemcsak volt ellenségeink tévedéseire gondolunk, mikor jóváíteltl sürgelünk.

Nagy, súlyos tévedéseket követünk el magunk is. Olyan nagyokat, olyan súlyosokat, hogy nem lett volna mód Párisban elkövetni ezeket, ha mi el nem követjük *amazokat*. A régultba, évszázadokra nyulnak vissza e tévedések, melyeket addig raktunk, addig halmozunk egymásföle, míg a hatalmasan megnövekedett lavina majd hogy el nem söpört bennünket véglegesen. E tévedések között ott van a két balkeztes külpolitika, melyet még úgy, ahogy menthetünk, de ott van a szerencsétlen, lépten nyomon elhibázott belpolitika is, melyért csak magunkra vehetünk. Eaneke a belpolitikának legfőbb hibája a rosszul alkalmazott liberálisizmus volt. Liberálisok voltunk a nemzetiségi kérdésben és liberálisok voltunk a zsidó kérdésben. Nemzetiségeinket nem abszorbáltuk, nem asszimiláltuk, hanem magunkra hagytuk. A zsidó-kérdésben megtettünk mindent, amit nem kellett volna meg tennünk. Nemcsak egyenjogositottuk a zsidókat, de magunkra is uszítottuk. Szervakat adtunk nekik ahhoz, hogy majdan eszükre juthasson felelni bennünket és elvenni tőlünk azt, ami ledrágább kincsünk volt a világon: *szabadságunkat, valóságunkat és hazánkat*.

Ezt a rettenetes, nagy tévedésünket kerserve lecke árán ugyan, de beláttuk. És kimorduk a halálosan szent fogadást: jóvá tesszük. S imé: közel egy év al t semmit sem tettünk. Semmit, de sem mit sem arra, hogy jóvátegyük az elkövetett tévedéseket. Vagy visszük, sőt már kivittük a galiciánereket? Ne álltassuk magunkat! Hisz azt még a vörös-zsidó Aueztia is megfelle!

Intézményt, törvényt eddig egyetlen egyet sem alkotunk. A hazánkat, fajunkat, életünket védő országos keresztyén politikát szépen kicirkalmaztuk, nagy hargon kihirdettük és várjuk, hogy jön majd egyszer egy csodatévő vajak, aki va óra is válja azt. Mert nekünk nincs kedvünk hozzá, vagy úgy lehet, bátorságunk. Megelégszünk azzal, hogy szavalunk, szónokolunk, írjuk a kirkalunk, állatunk, belátunk mindent — de cselekedni nem akarunk semmit sem. Nem akarjuk, hogy valóban ok legyen paraszkodni, hanem töljük, hogy szemérmetlen rápalmákkal szórják tele a világot s éhség-blokádra uszítsanak ellenünk. Törjük, hogy hitetlen nyomorban, bajban, szenvedésben tengődjenek milliók, mert pár ezer sehonnai még a rongyot is leuzsorazza testükről. Törjük, hogy állás, kereset nélkül lézengjenek a derekek, mert haszontalan páholytestvérekkel van megöltve a közhivatal. Törjük, hogy vagonokban kinődjanak a legjobbak, mert fejedelmi lakosztályokban terpeszkednek a bevándorolt litvánok.

A magyar nemzet azt kívánja, hogy tegyék jóvá azonnal, sürgősen a tévedéseket. Te-

gye jóvá az ántánt, ha életképes, erős Magyarországot akar, tegye jóvá a magyar kormány, ha újból megizmosodni s nehéz betegségéből felépülni akar. Tegye jóvá a nemzetgyűlés a

mult tévedéseit, tegye jóvá a jelen mulasztásait és csináljon megalkuvás nélküli, becsületes, radikális keresztyén magyar politikát.

Ezt kívánja a nemzet!

Hosszas miniszteri tanácskozások

Nem mond le a kormány?

Budapest, június 9. (Nemz. St. tel. jel.) A kormány tagjai ma délelőtt 9 órakor fontos tanácskozásokra jöttek össze. A tanácskozások oka a súlyos és válságos helyzet volt, melynek megoldásán az egész kormány egyértelműen fáradozik. A képviselőház folyosóján lázas figyelemmel kísérik a tárgyalásokat és egyre növekvő izgatottsággal tárgyalják a bekövetkező eseményeket. A miniszteri tanácskozás a déli órákban még tart. A tanácskozásokról mindössze annyi szivárgott ki, hogy a kormány tagjai elhatározták lemondásukat, de nem tűrik, hogy a parlamentben is szóváltott anomáliák tovább folytatódjanak. Iy körülmények között aligha akad komoly politikus, aki kormányalakításra vállalkoznék.

Budapest, június 9. A minisztertanács déli egy órakor ért véget. A Házba igyekvő miniszterekhez kérdést intéztek a lapok tudósítói a kormány lemondását illetőleg. *Korányi Frigyes* három pénzügyminiszter kijelentette, hogy a kormány egyelőre nem gondol a lemondásra. *Simonyi-Semadam* miniszterelnök pedig idegesen válaszolt a kérdésre:

— Ah, hogy lehet ilyet kérdezni?

Budapest, június 9. A nemzetgyűlés mentelmi bizottsága ma délelőtt ült össze *Drózdny Győző* ismeretes mentelmi-ügyében. A bizottság javaslatot terjeszt a Ház elé. *Csertyi József* mentelmi-jogának megsértését holnap tárgyalja a bizottság.

Kun Bélát mégis kiszöktetik

A bajor kormány tiltakozása

München, június 9. (Nemz. St. tel. jel.) A bajor kormány erőlyes hangon tiltakozott Bécsben az ellen, hogy *Kun Bélát* és *Levient* Bajorországon keresztül szállítsák ki Oroszországba.

Az angol munkások jelentése Magyarországról

Barátságos hangon szólnak rólunk

London, június 9. (N. St. t. j.) A legutóbb Magyarországon járt londoni munkásküldöttség barátságos hangú jelentése Magyarországról ma jelent meg nyomtatásban. A jelentés hosszasan számol be a magyar munkásság helyzetéről és kifejti, hogy a polgári

hatóságok ellene vannak mindenféle brutalitásnak, de a karhatalmi alakulatokat nekik kellett volna alárendelni. Magyarországon a nemzeti hangulat a békeszerződés aláírása után csak erősödött. A kihágási esetek nem anarchikus, hanem bolsevista jellegűek.

Zsidó munkás-bojkott ellenünk.

Nemzetközi vörös merénylet.

Az egész világ minden elfogulatlanul gondolkodó sajtó organuma mélyszéges benső felháborodással tárgyalja azt az amsterdami Havas-jelentést, mely arról számol be, hogy a III. Internacionáló alapján álló, kommunista nemzetközi munkásszövetség a szállítómunkások csoportjával karöltve határozatot hozott, mely szerint jun us 30 tól kezdve Magyarországot a legteljesebb bloká alá helyezi s a világ összes munkásaihoz felhívást intéz, hogy a határozatnak érvényt szerezzen.

A nélkül, hogy akár lekicsinyelni, akár tulbecsülni akarnók e szemérmetlen kőhunk-trükköt, a száraz-tárgyalagoság szempontjából csak annyit jegyzünk meg, hogy amíg nálunk rend van és keresztyén politika, addig nem félünk az ilyen hadüzenektől. Nem vagyunk ugyanis hajlandók elhinni, hogy a munkásság fő negein u alkodni tudjon a zsidó nagyvezérkar, — saját gyomra ellenében. Meggondolják azok százszor is, meg ezerszer is, hogy belemenjenek-e olyan kalandba, mely a szolidaritás szép gondolatát dicséri fel ugyan, de amelynek végeredményben mégis csak ők isszák meg a levét.

A Wiener Stimmen a következőképen ír: — A budapesti zsidó haláldiktatura összeomlása és a keresztyén nemzeti irányu kormányzat uralomra jutása után a zsidó nemzetközi szervezet minden eszközt megmozgatót arra, hogy ezt a „magyar terror” lehetetlenné tegye

Elsősorban mozgásba hozta a szemérmetlen zsidó sajtó hatalmat, hogy az egész világot elárasssa az állítólagos pogromokról és mészárlásokról szóló hírekkel. A *lelkismeretes nyomozás derítette ki csak, hogy ezek a hírek vagy azoktól a zsidó-ördögöktől származnak, akik a budapesti proletár uralom után Bécsbe menekültek és innen küldözgették a világba büzbombákat és bosszúkiáltásaikat, vagy pedig a perverz keleti fantázia rémlátomásaiból.*

Hosszu kísérletezés és mindenféle alaktomos aknamunkák után, sikerült végre a zsidó nemzetközi-szervezetnek elérnie, hogy találjon valamiféle fegyvert a keresztyén magyar kormányzat megbuktatására. Ezt vélték elérni a zsidó-bojkott kimondásában.

A tulajdonképeni cél azonban az, hogy a vörös internacionálét a zsidó nemzetközi szövetség eszközüvé és fegyverévé tegyék, amint már a közelmúltban is azzá tették. Csak a nagyon vakok nem látják ezt még mindig.

Világbojkott Magyarország ellen, mert nem azt akarja, amit Izrael akar! Mi más ez mint az éhségháboru réme, a jellemző zsidószellem szüleménye és a zsidó militarizmus védelmi eszköze.

Ne bocsátkozunk jóslásokba a legújabb hatalmi-sztrájk eredményéről. Most fog eldőlni, mekkora Izrael hatalma és mennyire tudja a munkásságot orránál fogva vezetni. De nézzünk az érem másik oldalára is. *Nem tudjuk elképzelni, hogy jól végződjen ez a harc, ez a kívültről jövő segítség a magyar zsidóságra nézve!* . . . Mi sem . . .

Az új orvosi díjszabás

Reitz János tisztelt barátom cikkere válaszolni azért érzem magamat hivatottnak, mert az orvosok azon csoportjához tartozom, kik az orvos szövetség új díjszabásához nem járultak hozzá feltétlenül, és mert mint törvényszéki orvos peres és vitás ügyekben az elfogulatlan tárgyilagossági szerepére állásomnál fogva is sokszor volt és van alkalmam.

Reitz azt bizonyítja, amit az orvosok maguk is valóban fogadnak el, hogy az alkalmazottakra és velük hasonló helyzetű emberekre ez a díjszabás túlságosan magas. Ő reagál ez a díjszabás, amennyiben nem vagyonosak egyébként, nem vonatkozik.

Azt, hogy a díjszabás alól való kivételüket kérik, kérem, magam sem helyeslem, de humánus, tapintatos orvos, milyen a debreceni orvosok túlnyomó többsége, úgy mint eddig, ezentul sem fogja ezt a kérelmet bevárni, hanem a legmesszebbmenő méltányosságot fogja ezentul is velük szemben önkényl szem előtti tartani.

Még egy concessiót teszek cikkirő barátomnak: a házi orvosi díj negyedévi előzetes kifizetésére vonatkozó határozat kifogásolásában; ezt a határozatot is az orvosok túlnyomó nagy többsége magára és betegeire nézve kötelezőnek nem fogja tekinteni. A többi következtetése a cikkirőnek meg nem állhat, mert meg nem állhat a kiindulási pontja sem. Ami a vagyontalan szegény betegeket illeti, azok orvosi ellátása részben a kerületi orvosok ingyenes kezelése, részben és pedig igen nagy számban a betegsegélyző pénztárak révén biztosítva van.

Talán nem tudja a cikkirő, hogy a mostani kormányzatnak tervezete a 24.000 korona évi jövedelemben látja a kötelező betegpénztári biztosítás határát.

De már a mostani helyzetben is a lakoságnak tekintélyes része nem a magánorvos, hanem a költöftéle egyleti orvosok klientelája és így a cikkirőnek számítása a napi 500, évi 180.000 koronás orvosi jövedelméről — phantasia.

Ha ez a számítás reális volna, akkor csak telnék az orvosoknak ruházatra is, a tény azonban az, hogy az orvosok túlnyomó nagy többsége annyit keres, hogy házbéret, adóját megfizesse, élelemre annyit, hogy hetenként talán egyszer vagy kétszer vehet húst, de már annyit nem keres, hogy betegeihez kocsin járjon, hogy ruhát vegyen magának, arról meg pláne szó sem lehet, hogy szakkönyveit be tudja szerezni.

Mert az orvos ugyebár nem hivatalnok. Semmiféle kedvezménye a közellátásban nincsen és ugyebár betegség és munkaképtelenség esetén nem huz fizetést, se nyugdíjat és azért még nem volna megróható, ha — amiről most bizony szó se lehet — betegség és rokantság esetére, halál esetére családjának valami kis tökélet gyűjtene.

Most tekintünk magát a díjszabást. Asokra az egyénekre, akikre szabva van, állítom, nem túl magas. Az a kereskedő, aki játszva, láncolás nélkül is százakat és ezreket keres naponta, az a gazdálkodó, ki csirkéjét 60 koronájával adja el, feltétlenül képes az orvosnak egy kezelésért annyit fizetni, ami ennek a kis csirkének, vagy 12—20 tojás árának felel meg.

Dr. Horváth Arthur.

— Hazabocsájtják a volt vörös katonákat. A hajmáskéri fogolytáborból egyre-másra küldöztetik haza a volt vörös katonákat, akik büncselekményeket nem követtek el. A legnagyobb részük a vörös vezérek, a kokánorru agitátorok áldozata. Megszédítette őket a „világmegváltó” maszlag és a nagy zsold, amit hamisított bankókban kaptak. Rettenetes szenvedéseken mentek keresztül ezek a szerencsétlen, megvörösített magyarok, különösen az oláh fogságban, ahol éhezették, ütötték-verték őket, elszedték pénzüket, sőt a katonai felszerelésüket. Sokan félmeztelenül, mezítábor kerültek haza. Valóságos menyország volt számukra még — Hajmáskér is! A volt vörös katonák egyelőre tartózkodási helyükön rendőri felügyelet alatt maradnak.

HIREK

Egy érzés,

egy tiszta, szent érzés tör elő az amerikai magyar lapok minden petit sorából: a hazaszereget. A clevelandi gyári munkás, a pittsburghi bányász, a newyorki dokk-munkás minden vágya, minden gondolata ott van abban a hatalmas, lepedőnagyságu betűmezőben, melyről a porig alázott, férgékől megrágott feledhetetlen, edes haza imádása és rajongó szeretete sugárzik át hozzánk a mérhetetlen tengeren. Oh, csak olvasni kell e sorokat... Tudni fogjuk belőlük, ha nem tudtuk volna még: mi az a honvágy, az epeztő, sorvasztó kívánság, ott lenni újra, ahol szebben dalol a madár, illatosabban virít a virág, s ahol minden oly drága, oly szép, oly jó, mert — magyar. Érezni fogjuk belőlük, hogy nem vagyunk egyedül, bár egy egész világ hagyott is el bennünket, mert ott túl az Óceánon, a beláthatatlan, haragos zöld tengeren, van még egy-egy oázis, egy-egy igénytelen kis sziget, hol megértés, szeretet terem a számunkra, hol nem hisznek a vádaknak, hitvány rágalomnak, hol együtt éreznek, együtt szenvednek és együtt várakoznak velünk. Oh, csak olvassuk e sorokat! Bizalom, erő, kitartás bugyog azokból számunkra. Biztatás, hogy éljünk, s ne akarjunk elveszni, erő, hogy bízzunk, s ne csüggedjünk és kitarás, hogy visszavegyük, amit elvettek tőlünk... Oh, mi értjük e sorokat és megértjük a ti szavakat, amerikai véreink! De értsetek meg ti is a miénket!

— Ne féljétek, ne aggdjátok. — ha tavasz lesz újból, napsugaras, virágillatos, balszamos tavasz:

„A magyar név megint szép lesz,
Mélto régi nagy híréhez!...”

... S akkor ti büszkén, boldogan gondolhattok újból a régi ezeréves, nagy, szabad hazára mely szeretettel, hálával és köszönettel vár keblére benneteket!

— Szemrecsányi György a nemzetgyűlés alelnöke és dr. Somogyi István képviselő Debrecenbe érkeztek a keresztyén egyesülés jelöltjeinek támogatására.

— Hazamehetnek a menekültek. A polgármester a következő hirdetményt teszi közzé: „Mivel a menekültek a megszálló hatóságok engedélye alapján már hazautazhatnak, másrészt az államkincstár a menekültek költségeivel állandóan meg nem terhelhető, a m. kir. belügyminiszter ur a menekültek segélyének kifizetését 1919. évi október végével beszüntette. Ennek folytán értesítem az összes, Debrecenben tartózkodó menekülteket, hogy amennyiben haza nem utaznak, létfenntartásukról ezentul maguk tartoznak gondoskodni. Kivételesen folyósítható csakis méltányos összegű segély oly esetekben, amikor egyes menekültek hazautazása, vagy munkavállalása, betegség vagy egyéb ok miatt elháríthatatlan akadályokba ütközik. E segélyezés azonban rendszeres segélyezés alapjául nem szolgálhat. E kivételes intézkedés azonban csak a magyar honos menekültekre vonatkozik. Az osztrák, galíciai, bukovinai stb. menekültek segélyben egyáltalában nem részesíthetők. Intézkedés történt ezeknek önköltségen hazajukba való szállítására.

— Debreceni gazdasági egyesület felhívása. Debrecen város termelői közönségét, akik mezőgazdasági vagy kerti termeléssel foglalkoznak akár mint önálló, akár mint munkások, — figyelmeztetjük, hogy a város által hozott cseh szlovák árukból utalványunkra küldendő rud vasakat, kapát, juhnyíró ollót, vasdrótot, drótszeget, lövakarót, s rendes és gazdasági lapátot, asót vas fazekat, vastüstőt, láncokat, hevedereket kaphatnak. Utalványokat e héten csütörtökön, pénteken és szombaton délelőttönként 9—12 óra között és délután 3—5 óráig adunk ki.

— Katonai zenekar Debrecenben. Hosszu évtizedeken át megszokta Debrecen város közönsége, hogy az itt állomásozó 39 es házi-zene-kar hangversenyezett ünnepeknél, térszert adott nyaranta a nagyerdőn és közreműködött esténként az öreg színházban, 1905-ben a házi-zene törzsét Bácsbe helyezték

át s vele ment a népszerű zenekar is. Azóta a város közönsége nélkülözötte ezt a nemes szórakozást.

A nemzeti hadsereg helyőrsége azonban ismét zenekari szervezeti és valóban dicséretre méltó igyekezettel sikerült Nöth Antal karmesternek és jeles zeneszerzőnek kiváló erőkből, aránylag nagyon rövid idő alatt, olyan zenekart összeállítani és beállítani, hogy az ma már jelentékeny tényező lett zenei életünkben. Az urnapi körmenetnél volt a fiatal zenekarnak első nyilvános szereplése, s a közönség gyönyörűséggel hallgatta a precíz és művészi feifogásra való játékot. Ugy tudjuk, még e hó folyamán több önálló hangversenyt fog rendezni a zenekar, melyre már is nagy ambícióval készül.

— Horthy-képek. A belügyi kormány tudatta a törvényhatóságokkal, hogy Urbanovits Ottónak engedélyt adott Horthy Miklós kormányzó arcképeinek árusítására. — A kép árát 40 koronában szabta meg a miniszter.

— Move közlemény. 1. A főiskolai hallgatók Move csoportja f. hó 11 én pénteken d. u. 5 órákor tartja alakuló gyűlését az egyetemi kör helyiségében. Kérem a főiskolai hallgatókat, hogy azon minél nagyobb számban jelenjenek meg. — 2. Kötelessége minden jó keresztyén magyar embernek a Move tagok sorába belépni. Felvételi iroda Sas-utca 4. II/2 Felvétel d. e. 9-től 1 óráig. A titkár.

— Az elbocsájtott hivatalnok ügye. A múlt év nyarán, mikor a várostól tömegesen bocsájtották el az ideiglenes alkalmazottakat, mert a városi pénztár fizető képessége megrendült, az oláh megszállással is ráneheződő, súlyos terhek alatt a népjóléti hivatal is felhvták a felesleges alkalmazottak elbocsájtására. A városi tanács kimondta, hogy kiméletesen kell végrehajtani a határozatot. Első sorban azokat kell elbocsájtani, akik olyan anyagi körülmények közt vannak, hogy megélhetnek amugy is. Biró Jenő, a népjóléti hivatal szks. igazgatója úgy hajította végre a határozatot, hogy Z. Lászlóné, akinek férje jó módú cipész iparos, ingatlanal is bír, meghagyta hivatalában, ellenben olyanokat javasolt elbocsájtani, akik nagyon is rá voltak javasolva a szűkös falatra. Z. Lászlóné ott maradt, pedig a lehető leghanyagabbul látta el hivatalát. Mikor Biró Jenő külföldre távozott, dr. Jód István helyetese sem vette észre, hogy Z. Lászlóné hanyagul látja el hivatalát, pedig az egész hivatal személyzete tudta. De akkor még a szabadkőműves járom alatt nyögött a hivatal személyzete, nem mert mukkanni senki. Mikor Biró Jenő csekély havi fizetéséből, szegénységi bizonyítvánnyal zsebében, külföldre távozott, hogy megérdekelje a svájci bélyegpiacot és engedély nélküli szabadságtullépését felfüggesztették állásától, a népjóléti hivatal elnyomott igazgató alkalmazottjai is fellélegzetek és Kupinszky Sándor hivatalos feljelentést tett Z. Lászlóné, a Biró Jenő kegyeltje ellen hivatali hanyagságért. A lefolytatott vizsgálat mindenben igazolta a feljelentést, mire Z. Lászlóné ügye elintézésre nyert. Az ügy most a Biró Jenő ügyelmei ügyéhez kapcsolódik, amennyiben felelni kell neki azért, hogy mért nem hajította végre a múlt év nyarán a tanács határozatát és mért nem jelölte meg elbocsájtásra alkalmasnak a vagyonos, hivataloskodásra nem szoruló és hivatalát amugy is hanyagul ellátó alkalmazottat? Reméljük, Csóka Samu főjegyző figyelmét nem fogja elkerülni ez a dolog sem. Itt az ideje a nagytakarításnak.

— Adományok. Kállay Ignác takarékpénztári vezérigazgató Földesről jótékonyára 20 koronát küldött be hozzánk, amit köszönettel fogadunk és gyorssegély alapunkhoz csatolunk. — Az alsójózsai ref. egyház presbiteriuma pünkösdi táncmulásának tisztá jövedelméből 227 koronát küldött hozzánk az erdélyi menekültek javára. Rendelkezési helyére juttatjuk. — Hadifoglyok hazahozatalának költségeire adományozták a halápi kisgazdák táncmulásuk összes tisztá jövedelmét, s 2900 koronát küldtek e címen hozzánk. Sokat szenvedett véreink nevében köszönjük a nemeslelkű adományt, mellyel gyűjtésünk 8262—koronára emelkedett.

Schuster Ferenc jogászati műtörme Úr-utca 11. sz.

Felhívás Debrecen elemi és középiskolai tanulóihoz! Kedves magyar testvérek! A megszállott területekről elűződött magyar testvéreink gyermekei nem voltak olyan helyzetben, hogy a tanév alatt iskolába járhattak volna, mert a megszállott területeken iskoláikat elvették, a kiűződés után pedig a vagonban való lakás s ez alkalommal ért sok hányattalás folytán sokan iskolába nem járhattak, vagy a már megkezdett tanulmányaikat nem fejezheték be. Jelenleg pedig a tankönyv hiánya folytán nem tudják pótolni a tanulmányaikat, mi célból azon kéressel fordultunk Debrecen elemi, polgári, kereskedelmi, reál, gymnáziumi, felső leányiskolai tanítóképző intézeti ifjúsághoz, hogy felesleges tankönyveit ajándékozza a menekült magyar testvéreink gyermekeinek mielőbb, hogy a most megnyitó elemi iskoláink, ugyisint a többi iskolák növendékeit még a tanév bezárása előtt tankönyvhöz juttathassuk. A tankönyvek a menekültügyi kirendeltségnek (Simonffy u. 1/c. I. em.) adandók át.

Ujabb halálos ítélet Budapesten. Budapestről jelentik, hogy a büntető törvényesék gyorsított tanácsa tegnap ítélezett Nemes József és társai ügyében, akik a vörös május idején Csapkai Albert huszárszázadost és Welt Ignác kereskedőt a Petőfi-tér közelében a villamos vezetékre felakasztották. A bíróság Nemes József előrendű vádlottat 2 rendbeli gyilkosságért kötél általi halálra, Endrek József felbujtót 15 évi fegyházra, a többi vádlottat pedig 5—8 évig terjedő börtönrre ítélte.

Az antik tárgyak lelkes gyűjtője. A középosztály, de különösen a nyomorral küzdő hivatalnokai kar kénytelen megvárni értékeitől, hogy — kenyeret vehessen. Régi, családi ereklyék kerülnek így eladásra és „lelkes gyűjtők” kezébe, akik a megtollasodott hadimilliomosok kezére láncolják és nagy pénzeket keresnek rajta. E lelkes gyűjtők egyike, Brüll Zsigmond Piac u. 26. sz. alatti lakos iparengedélyt kért régi, műértékkel bíró arany, ezüst, porcellán, üveg, butor és háztartási berendezések vételére és eladására. A lelkes gyűjtőt, ki iparszerűleg óhajt foglalkozni a muzeális értékű antik holmik vásárlásával és továbbadásával, ami azt jelenti magyarul, hogy olcsón vásárol és drágán elad, a rendőrség elutasította, bár se a kereskedelmi és iparkamara, se az árvizsgálóbizottság nem emelt kifogást ellene. (Hogy is emelt volna?) A rendőrség megállapította, hogy Brüll Zsigmondnak az iparigazolvány megszerzése üzérkedés céljából szükséges, ami nem teszi kívánatosá kiadását. Az elutasító határozat ellen Brüll Zsigmond felebbezett és a tanács dr. Tóth Emil tanácsnok javaslatára helyt adott a felebbezésnek és a rendőrséget, mint elsőfoku iparhatóságot utasította az iparengedély kiadására. No lám, most már iparszerűleg vásárolhatja össze Brüll Zsigmond ur, az antik tárgyak lelkes gyűjtője a megszorult emberektől a családi ereklyéket, a műértékkel kel bíró holmikát és adhatja tovább. Persze zsidó kézre, mert az antik dolgokat csak a feltollasodott zsidó hadimilliomosok vásárolják. **Kegyeltből!**

Szegény emberek panasza. Az oláhok a megszállás alatt Nádudvaron a szegény emberektől is elszedtek 10 darab jó lovat és mikor panaszra mentek, a jobbmodu gazdáktól elvettek 10 rossz gebét és nekik adták. A szegény emberek gondozták a rossz lovakat, azok feljavították, azonban a károsult jobbmodu gazdák nem engedik, hogy járlatot adjanak ki a tényleg tulajdonukat képező lovakról. Az előjáróság az alispán közbelépését kérte, mert a szegény emberek nem viselhetik a jobbmoduak kárát.

Az erdőpusztítók. A város tulajdonát képező paci erdőt régóta pusztítják. A jól szervezett erdőpusztító banda különösen a fiatal fákat irtotta az árkásban. A hajdusámsoni csendőrség kinyomozta a tolvajokat Kelemen Imre és Sándor, Komorai Gyula, Csóka Lajos, Albert János, Pesti Lajos, Rázsó Károly, Kant János és Kovács Kálmán hajdusámsoni lakosok személyében.

Befőtt kötöző hólyagpapír, kender-spárga, milliós légyapapír és szőlőkötöző zsinag a legolcsóbban C s á t h y papirkereskedésében kapható, Piac-utca 8. sz. Telefon 296. sz.

Sáskajárás veszedelme fenyeget. Az országos rovarügyi állomás jelenti, hogy a marokkói sáska a járszági szikes legelőknél rendkívül elszaporodott és már június közepén szárnyra fog kelni. A rovarügyi állomás felhívja a hatóságokat, hogy figyeljék meg, hol fogják lerakni petéiket a sáskák. Különösen a szikes legelőket kedveli a marokkói sáska, tehát a veszedelem a Hortobágyot is fenyegeti, ahol már nem ismeretlen ellenség. A veszedelem azért nagy, mert a háború alatt a sáskairtás munkaerő hiányában, szünetelt.

Gyümölcs- és zöldségkivitel. A G. O. K. debreceni kirendeltsége közli: A közlekedési minisztérium a folyó évben előreláthatóan nagymennyiségű zöldség- és gyümölcsfelesleget a szabadkereskedelem útján külföldön óhajtja értékesíteni. Tekintettel ezen cikkekre romlandó voltára, a kivitel engedélyezése körül felmerülő összes hatósági intézkedéseket saját hatáskörében olyképen rendezte, hogy a kivitel lehető gyors eszközlése végett a szállítási igazolványok kiadását a gabonagyűjtés országos kormánybiztosságának kirendeltségeire bízta. Általános feltétel, hogy a belföldi fogyasztás fedezve legyen. A kormányintenciója, hogy a korai zöldség-, főzelék- és gyümölcs-félék, más országokból történő behozatalt megelőzve, a legkorábban kerüljenek külföldi piacra és így az elérhető legmagasabb áron értékesíthetők. Szállítási igazolványt csakis termelő, termelő-szövetkezet, vagy legitim kereskedő kaphat. A szállítási igazolványokat az elszállítás helyére való tekintet nélkül Debrecenben: a Kereskedelmi és Iparkamara palotában, a Gabonagyűjtés Országos Kormánybiztosság kirendeltségének vezetője adja ki, ahol részletes felvilágosítást adnak arra nézve is, hogy az illető szállító milyen lépéseket tegyen, ha főzelék és gyümölcs termését külföldön óhajtja értékesíteni.

Margit-fürdő állandóan és egész nap nyitva nők és férfiak részére.

Pálóczi Horváth Barnabás festőművész iskoláját Nagyerdő 3. sz. villájába helyezte. Rendeléseket s tanítványokat még elfogad. Beiratások és rendelések naponta eszközölhetnek.

Uj! Hatóságilag engedélyezett nyak-kendőjavító műhely csak Péte fia-u. 53.

TÁVIRATOK

A délvidéki svábok példája

Bécs, június 9. (Nemz. St. tel. jel.) A Bácska, a Bánát és Horvátország sváb területein „Deutsche Volkspartei” elnevezés alatt a svábok új pártot alakítottak, amely fölveszi a harcot a szerb tulkapások ellen. A párt kiáltványát intézett a lakossághoz, amelyben tiltakozik minden beolvasztás és beolvasztási kísérlet ellen, s kijelenti, hogy a svábok tántoríthatatlanul, utolsó csepp vérükig fognak harcolni. Évszázadokon keresztül békében éltünk egymással, küzdjünk kitartással s mutassunk példát a megcsufolt magyarságnak.

A német választások után

Berlin, június 9. (N. St. t. j.) A Vorwärts a választások eredményéről azt írja, hogy ha a független szociálisták és kommunisták valamennyi választója egy kormány híve lenne, akkor is csak 5 millió hívők volna, míg 15 millió ellenük és a parlamentáris kormányzás mellett áll. Ebből a másik párt levonhatja kilátásaira nézve a következményeket.

Berlin, június 9. Hivatalos lépések az új kormány megalkotása érdekében ez ideig nem történtek.

A lengyel vezérkar jelentése

Varsó, június 9. (Nemz. St. tel. jel.) A lengyel vezérkar jelenti, hogy az ellenség visszavonulása a Drina és Berezina között pánikká fajult. Megállapították, hogy a középső Berezinánál szétszórott ellenséges csapatok Kelet felé vonultak vissza. A lengyelek sorra visszavetették azokat az ellenséges csapatokat, amelyek a folyó nyugati partjára kerültek. Az ukrán részen is harcok kezdődtek.

KIS HIREK

Az aratómunkásoknak 5 millió csomag pipadohányt utalt ki a kormány.

Egy kosár öszibarack keltett nagy szenzációt a budapesti vásárcsarnokban. Csak akkor hűlt le a közönség kedve, mikor megtudta, hogy egy szemnek az ára 40 ird és mondd: negyven korona. Ugy látszik, becsületes keresztyén ember nem ehetik az idén gyümölcsöt, mert ezt az árat csak láncosok és sikkasztók tudják megadni.

Az Ébredő Magyarok sehogy se tudják megnyerni a zsidók rokonszenvét. Képtelen dolgokat fognak rájuk a zsidók, akik nem riadnak vissza attól sem, hogy maguk vagy felbérelt embereik ébredőknek adják ki magukat és úgy követnek el különböző kihágásokat. Az ébredők budapesti elnöksége a leghatározottabban visszautasítja a méltatlan rágalmakat.

A csehekkel szemben nemcsak a magyarok és a magyar hazához hiven ragaszkodó derék tótok és szepesiek csinálnak frontot, hanem a csehországi németek is a legélesebben szembe helyezkednek a cseh hatóságokkal. Legutóbb Éger város tanácsa határozta el, hogy a katonai behívások végrehajtását nem fogadjátosítja. Recseg-ropog a nagy cseh-szlovák birodalom.

Léghajó forgalmat létesítettek Páris és Bukarest között Strassburgon és Prágán át. Páristól Prágáig mindössze 5 óráig tart az út.

Az ukrán parasztság óriási tömegei fellázadtak a bolsevikiek uralma ellen. A mozgalom a déli részokről rövidesen Ukrajna egész területére kiterjed.

Szociálista szellemben tanították az ausztriai Spandau liceumában a vallástant. Ezért az intézet növendékei sztrájkba léptek.

Egyre növekszik a zsidók iránti ellenszenv Bécsben. A szocialista katonatanácsok csaknem kizárólag zsidókból állanak és terrorisztikusan lépnek fel. A keresztyén szociálisták követelik, hogy ezeket a zsidókat gyűjtőtáborokban helyezték el.

Németországgal kötendő gazdasági szerződés ügyében tárgyal a magyar-kormány megbízottja. Kilátás van olyan egyezségekre, mely mindkét félre kielégítő lesz.

Színház

Rovatvezető: ZIVUSKA JENŐ dr.

VIGSZÍNHÁZ:

Csütörtök: Farsang tündére, operett.
Péntek: Farsang tündére, operett.
Szombat: A Fővárosi Royal orpheum vendégjátéka

Vasárnap délután: Mignás Miska, operett.
Vasárnap este: A Fővárosi Royal orpheum vendégjátéka.

Színházi és mozgószínházi irodák jelentése.

* **Farsangtündére** operett újdonság ma és holnap kerül színre a Vigszínházban. A szép zenéjű nagy sikert aratott újdonság iránt megérdemelt érdeklődés nyilvánul.

* **A Fővárosi Royal orpheum vendégjátéka a Vigszínházban.** Szombaton, vasárnap és hétfőn kiváló színházi szórakozásban lesz része a debreceni közönségnek. Virágh Jenő vezetésével a Fővárosi orpheum elsőrendű tagjai vendégszerepelnek a Vigszínházban. — Virágh Jenőt jól ismeri a debreceni közönség. Sok budapesti aktuális újdonságot hoz ő is társulata is. Csupa kacagás lesz a nézőtérén a kiváló műsor nyomán. Jegyelővét máától kezdve.

* Tisza Carola jövő héten kedden lép fel először a „Cigány primás” operettben.
* Egy dollár királynő kalandjai IV. E rendkívül érdekesítő kalandor történet negyedik részét: „Minden poklon át” mutatja be ma az Apollo. Előadások 5, 7 és 9-kor.
* Judex III. Izgalmasan érdekes a „Halott kéz” című harmadik rész. Bemutatja az Uránia.
* Wild West Cowboy történet. „A Prairie hőse” 5 felvonásban kerül ma az Arany Bika moziban bemutatásra. A főszerepet E. K. Lincoln Amerika kedvenc Cowboy színésze játsza.

SPORT

Hadhízy Dezső, a DTE kiváló atlétája vasárnap Budapesten a BENC nemzetközi versenyen indult és távolugrásban 6 m. 04 cm.-el harmadik lett.

DKASE Nyiregyházi TVE 1:0. DMTK. — Kisvárdai SE 3:1. A folyton javuló MTK biztosan győzött a Kisvárdaiak ellen.

APOLLO	URANIA
Csütörtök—vasárnap Egy dollárkirálynő kalandjai. IV. rész: Minden poklon át. Kalandortörténet 5 felvonás. Előadások 5, 7 és 9-kor.	Csütörtök—vasárnap JUDEX III. Harmadik rész: A halott kéz. Muzregény 4 felvonás. Főszereplő: René Crestó Előadások 7 és 9-kor.

ARANY BIKÁ MOZI
Csütörtök—vasárnap 4 napig A Prairie hőse Wild West történet 5 felv. Főszereplő E. K. Lincoln, Amerika kedvence. Előadások 7 és 9 órákor

Eladó ház Faragó-utcán csinos sarokház Csapó-utca villamoshoz 3 perc. 3 rendbeli lakással eladó Dezső László irodája Maróthy-u. 19.

MEGNYILT
a Margit-fürdő modern nyári uszodája.
Előnyös idény és havibérletek válthatók. A fürdés beosztása reg. 6—8-ig férfiak, 8—1-ig hölgyek, délután 1—7-ig férfiak részére.

A debreczeni m. kir. gazdasági akadémia sportegylete HEGEDŰS PÁL tábornok, körletparancsnok ur védnöksége mellett 1920. évi június hó 11-én, pénteken, délután fél 5 órai kezdettel a gazdasági akadémia sportterén jótékonycélu
JUNIÁLIST
rendez. A vendégek részére a következő különvonalok állanak rendelkezésre: Nagyerdőről indul d. u. 4, 6 óra 40 perc és 8 óra 22 perc, vissza Gazdasági Akadémiától este 8 és 12 órákor, reggel 7 óra 2 perc és 7 óra 30 perckor. Az éjjeli vonatjárat a Nagyállomásig közlekedik. A meghívók szétküldettek. Az ünnepély iránt városszerte nagy az érdeklődés.

Temetésekre élő- és mŰvirág sirkoszorúk, valamint színházi és alkalmi csekrok lego esőbben szerezhetők be
Rózsa Virágcsarnok
DEBRECZEN, KOSSUTH-U. 2. (VÁROSHÁZ.)

Tűzifát

minden mennyiségben házhoz szállítok ötenként és aprítva métermézsánsként
Polyánszky Oroszt tűzifakereskedő
Mihály-u. végén, Szoboszló-ut 1. és Placc-u. 58.
Ugyanott faszén is kapható.

A szabolcsvármegyei „ERZSÉBET” kórházban Nyír-egyházán több **ápolónő** és **ügyes szakácsnő felvétetik.**

Értesítés!

A Debreczeni Keresztyén Kisgazda- és Földmivessépart értesíti a párthoz tartozó választópolgárokat és polgárnőket, hogy a választás körül felmerülő minden olyan ügyben, mi a választók előtt kétesnek látszik, vagy melyen eligazodni nem tud, a legnagyobb készséggel ad mindenféle felvilágosítást a párt titkári hivatala Piac-u. 7-ik sz. a. helyiségében.

A párt elnöksége.

Kisbirtok 50 mhold tanyával 2 hold szőlő, kaszáló és legelővel fekete homok városához 16 kméterre köves útfélen eladó DEZSŐ L. irodája Maróthy 19.

A lakatos szakosztály összes tagjai felhívják, hogy az egyetem építésénél készített munkák ügyében csütörtökön délután 5 órákor az Ipartestületnél pontosan megjelenni sziveskedjenek.

Törlesztéses kölcsönöket
nagyon előnyös feltételek mellett folyósít a
DEBRECZENI IPAR ÉS KERESKEDELMI BANK
Varga és Szt.-Anna-utca sarok.

Hajduszovát község előljárárságától.

Sz. 556—920.

Hirdetmény

Közhírré tesszük, hogy községünk határában f. évi május hó 4-én egy drb csatangoló, 2 éves, jegy nélküli pej kanca csikó fogatott föl s őriztetésre az előljárárságnak lett átadva.

Tekintettel arra, hogy a f. hó 6-ra kitűzött árverést kellőképp kihirdetni nem lehetett, ezuttal hívjuk föl tulajdonost, hogy ezen hirdetményt közhírrétételétől számított 8 nap, illetve az árverési határidő alatt tulajdonjogának igazolása s az állat átvétele céljából alulírott előljárárságnál annnyival is inkább jelentkezzen, mert ellenesetben az állat, mint gazdátlan jószág az 1894. évi tc., illetve ennek végrehajtása tárgyában kiadott 48000—894. F. M. sz. r. 107. §-a alapján f. évi július 7-én, d. e. 10 órákor a Hajduszovát község-házánál tartandó nyilvános árverésen el fog adatni.

A kihirdetéssel felmerült költségek árverési vevőt terhelik.

Az előljárárság.

Hajduszovát, 1920. június 6.

Tóth Albert
jegyző.Nagy Lajos
főbíró.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Tisztességes

dolgozni szerető szakácsné keresetük 15-re v. 1-re Thaly Kálmán-u. 14. sz.

Központon

levő nagy üzlethelyiséget elcserélném három esetleg két szobás lakással belvárosban.

Deutsches Fräulein auch im Nähen bewandert wird zu Ki dern für sofortigen Eintritt nach Budapest gesucht. — Gutes Gehalt, beste Verpflegung Näheres bis Freitag Mittag Verböczi-utca 2. II. kapu III—7.

Képek,

gáz és villanylámpák eladók. Megtekinthető adéltől órákban. Kossuth-utca 69.

Romlott

tengerit a gabonagyűtes országos kormánybiztoságának engedélyével vesz a Haltenyésztő részvénytársaság Egyháztér 6. sz.

Eladó

vadászfegyver 16-os cal. megtekinthető Király István üzletben Dégenfeld-ter 11.

Vecsey Antal

vizsgázott fogtechnikus
Szent Anna-utca 6. szám.
FOGHUZÁS FOGTÖMÉS

Eladó

a Sámsoni uton a Böjérféle nagy ház mellett három házhely 30—300 négyzetölesek. Értekezhetni Gazdak Bankjánál. Kossuth-u. 17.

Koros Sándor

férfi-szabó üzletében Piac-u. 69.
Saját készítményű elegáns férfi ütönyök kaphatók.

FORGÁCS I.

MŰRÁS, Bádógs-utca.

Kiss Ferencz

női szabó Piac-u. 56 szám. Irtéses munkát jutányos áron készit.

Bélyegzőgyár és vésőintézet

PAULÓ I.
Batthyányi-u. 22.

Katonai egyenruhák

tavaszi ütönyök mérték után, vagy fordítások a legolcsóbban és csinosan készítenek. **PISKOLTY PETER** úri szabó üzletében Kossuth-utca 58. sz. Katonai cikkek raktára.

Eladó ház

József kir. herceg-utcán egyszerűbb nagytelki és régi jó erős építész ház eladó Dezső László Maróthy-utca 19 szám.

PALLAS vegyészeti laboratórium

ajánlja legmeghízhatóbb minőségű készítményeit:
„PALLAS” szájvizet, mely teljesen pótolja a csuklópár Odól készítményt.
„PALLAS” sósborszeszt, békabélti minőségénél fogva úgy kellesz mint belső használatra kiváló alkalmas hájszer.
„PALLAS” cipókrémet fekete és sárga színekben, vízmentes készítmény, a bőrtápolja és tükörfényessé teszi. Azonkívül: Schampang-Water Bay rumát, mely a fej mosására a legjobb szer. A korpá képződést megakadályozza, a fejbőrt tisztán tartja, üdíti.
Dr. Heider előíratu fogporát: zacsokban és nagy dobozban. Hőfőhőre teszi a fogat és kellemes szájat ad.
Közkedvelt magyar bajuszpedrójt, fehér és barna színekben.
Kiváló minőségért garanciát vállal a

„Pallas” vegyészeti, gyógyszerészeti és kozmetikai laboratórium DEBRECEN, Zápolya-utca 8. szám.

Karlsbadi só

üvegekben, kristályos és törtött minőségben megérkezett KAPHATÓ
Rontsek Gézánál, Kossuth-utca.

Ha szép akar lenni? Korszó arckrémét és szappant használjoni

PARFÜMÖK prima minőségűek, Pipere szappanok. Minőségű pipereolttak. kőzetek, irrigátor felszerelések, gummi áruk, GAZDASÁGI CIKKEK, kreolín stb. legolcsóbban szerezhetők be a
Korszó Drogueriában Piac-utca 42.